І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Tel.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 133. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЛИПНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 15, 1958 No. 133. VOL. LXV.

Д-Р М. АЙЗЕНГАВЕР ПОЧАВ ПОДОРОЖ ПО СЕРЕДНІЙ АМЕРИЦІ

Панама Ситі. — В неділю, дня 13 липня прибув сюди у відвідини, як спеціяльний делеґат ЗДА, д-р Мілтон Айзенгавер, брат президента Двайта Д. Айзенгавера. Його прибуття до Панами є початком запланованої вже давніше подорожі по Південній і Середній Америці з метою ознайомитися із політичною і господарською ситуацією відвідуваних країн. Прибувши до Панами, д-р Мілтон Айзенгавер відбув тригодинну конференцію з президентом Панами Ернестом де Ля Ґардія, юн., й обговорив з ним справу фінансової підтримки, передусім позичок від ЗДА, доконечних для фінансування господарського розвитку в Панамі, населення якої дуже скоро зростає і вимагає поширення існуючого ринку праці. В конференції д-ра Айзенгавера з президентом взяли участь теж і члени американської делеґації, яка супроводжає д-ра Айзенгавера в його подорожі по Середній і Південній Америці, між ними Семюел С. Во, президент Експортово - Імпортового Банку, Демстер МекІнтош, президент Розвиткового Позичкового Фонду для сприяння господарського розвитку, Рой Р. Руботтом, юн., асистент державного секретаря для міжамериканських справ, і Том Корон, асистент секретаря скарбу ЗДА. Увечорі цього ж дня Мілтон Айзенгавер відбув пресову конференцію, на якій поінформував журналістів про свою подорож і її мету, але відмовився подати ближчі інформації про хід і вислiди своїх розмов із представниками панамського уряду. Після пресової конференції д-р Айзенгавер відбув зустріч і нараду із репрезентантами робітничих спілок в зоні Панамського Каналу і вислухав їхніх інформацій та вимог зокрема в справі мешкального будівництва. Мала відбутися з д-ром Айзенгавером зустріч теж репрезентація панамських студентів, опозиційних до уряду, але вони вимагали відбування цієї зустрічі поза американською амбасадою, а не в самій амбасаді, як це було встановлено в запрошенні. Подорож д-ра Айзенгавера триватиме 21 день і він відвідає в тому часі шість середньо - европейських країн. Після своїх зустрічей із репрезентантами Панами д-р Мілтон Айзенгавер відвідав ген. Ґейтера, команданта американських збройних сил в Карібському районі.

Кубинські повстанці мають звільнити решту закладників

Затока Ґатанамо, Куба. — Віце-адмірал Роберт Б. Нлліс, командант тутешньої американської морської бази, подав у неділю дня 13 липня до відома, що згідно з інформаціями, одержаними від американського консула в Сантіаґо де Куба Парка Р. Воллама, юн., в понеділок дня 14 липня ц. р., пополудні має початися звільнення американських моряків, що в числі 29 перебувають ще завжди в руках кубинських повстанців, як закладники. Командування бази пробувало звільнити цих моряків і вояків морської піхоти, схоплених повстанцями ще 27 червня ц. р., з допомогою гелікоптера, але операція ця не повелася. У вислiді довгих дальших переговорів, ведених з повстанцями, консул добився обіцянки звільнення американських моряків і вояків морської піхоти, яке мало б початися в понеділок. Командування приготовило чотири гелікоптери для привезення звільнюваних закладників. Цього ж самого дня вернувся до своєї бази в Затоці Ґатанамо літак американської морської піхоти примушений до приземлення урядовим кубинським літаком в Сантіяґо, 70 миль від Ґатанамо, внаслідок якогось непорозуміння, бо він летів за попереднім повідомленням командування кубинських збройних сил. Один із 30 американських моряків був звільнений в четвер мин. тижня після звільнення всіх цивільних закладників.

Сен. Бриджес критикує поведінку секретаря оборони МекЕлроя

Вашинґтон. — Сенатор Стайлс Бриджес, голова республіканського політичного комітету, виступив із гострою критикою секретаря оборони Ніла Г. МекЕлроя, який виїхав із Вашинґтону для інспекції американських мілітарних баз і влаштувань в Гонолюлю і на острові Еніветок (де відбуваються спроби з нуклеарною зброєю), звідки він мав би вернутися дня 21 ц. м. до Каліфорнії. Бриджес заявив, що він інтервеніюватиме в цій справі у президента Айзенгавера, вважаючи, що десятиденна поїздка секретаря оборони є не на місці в той час, як Конґрес розглядає і мав би вирішити чотири важливі законопроєкти, зв'язані з департаментом оборони. Під сучасну пору Палата Репрезентантів і Сенат шукають розв'язки і компромісу в справі таких важливих законопроєктів, як реорганізація Пентаґону, бюджет департаменту оборони, програма взаємної безпеки і створення нової аґенції для справ міжплянетних просторів. Всі ці законопроєкти вимагають безпосередньої приявности секретаря оборони, і якщо буде якась затримка із ухваленням вищезгаданих законопроєктів, то — згідно із словами Бриджеса — відповідальним за це буде теж МекЕлрой, як секретар оборони.

В АМЕРИЦІ

● **Роберт Ірл Гюз із Бремену, Індіяна.** 32-ох років, який важив 1,041 фунт, помер на серце у своєму трейлері на подвір'ї шпиталю, де він лікувався. Він мав 6 стіп заввишки, а обвід його стану виносив 10 стіп і 2 цалі. Його надмірне стовщення лікарі пояснюють тим, що в дитинстві, коли він хворів на коклюш, порушена було рівновага діяльности його залоз.

● **На Алясці** коло міста Джуно стався землетрус. П'ять осіб загинуло, а кільканадцять поранено. Рятуючи життя, люди втікали з домів. В одному місці острова ґрунт обсунувся в воду, спричинивши смерть трьох людей, що були в човні.

● **По дорозі з Ню Йорку до Шікаґа, в Ботлері,** Пенсилвенія спалахнула пожежа в автобусі "Сірий Хорт". Сорок пасажирів і шофер успіли вискочити. Автобус згорів. Причина пожежі невідома.

● **Державний департамент** повідомляє, що 70 американців, хоч вони є комуністами або прихильниками комуністів, дістануть пашпорти на виїзд закордон. Уряд мусить видати цим особам пашпорти згідно з рішенням Найвищого Суду ЗДА.

● **26-го липня** почнеться в Ню Йорку з'їзд членів секти Свідки Єгови, на який мають прибути представники зі ста країн. Для учасників з'їзду замовлено 3 кораблі і 65 літаків. Організаційний комітет потребує для них 125,000 кімнат.

● **21-річний Віллі Вільямс** і 22-річний Маршалл Джеймс признались в убивстві 67-річного новоприбулого російського іміґранта Василя Круґлікова і тяжкому побитті його 57-річної дружини, яка лежить тепер в шпиталі.

УНСОЮЗ ПРОГОЛОШУЄ НАДЗВИЧАЙНУ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 65-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Джерзі Ситі. — Беручи до уваги факт, що в цьому році припадає 65-річчя „Свободи" та що „Свобода" була ініціятором і першим організатором Українського Народного Союзу, Головний Уряд УНС рішив відзначити ці роковини проголошенням та переведенням надзвичайної організаційної кампанії. Ціллю цієї кампанії, яка триватиме до 31-го грудня цього ювілейного для „Свободи" 1958-го року, є відзначити 65-річчя „Свободи" збільшенням членства УНСоюзу щонайменше двома тисячами нових членів. За успіхи в цій кампанії призначено надзвичайні грошові та почесні нагороди. Причини, цілі і обставини цієї надзвичайної кампанії з'ясовані в поданому нижче Заклику Головного Уряду УНС.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ДО УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Українці Америки і Канади:

За два місяці, 15-го вересня цього року, сповниться 65 років з того часу, як в місті Джерзі Ситі, вийшло в світ перше число українського часопису „Свобода". Вже в тому першому числі тієї газети появився пламенний заклик до „Братів Русинів", бо цим історичним іменем називали себе тоді ще українці, і в цьому заклику „Свобода" писала: „Слава, слава Тобі, Народе Мій! Ти власними силами ішов дорогою, яка веде до правди, правда до свободи. Тепер Ти оглядаєшся за провідником, який завів би Тебе до того храму свободи. І цим провідником буде для Тебе газета „Свобода"!... У другому числі „Свободи" надруковано знову на цілу першу сторінку не менш пламенний заклик „Люби своє!", у третьому числі такий же заклик: „Пізнаймося!", а в четвертому числі, яке появилося з датою 1-го листопада того історичного дня Американської України Року Божого 1893-го, знову великий на цілу першу сторінку заклик: „Нам треба народної організації!"

Ці заклики були тим творчим словом, що стало могутнім Ділом — створило Український Народний Союз, започаткувало історію Американської України!

Це було 65 років тому! За тих 65 років з темної тоді маси заробітчан, які не знали ні свого роду, ні навіть свого імени, „Свобода" рішально допомогла створити могутню Українську Спільноту, яка відіграла величезну ролю в розвитку Америки і Канади, яка дала свій великий вклад у розвиток і змагання Українського Народу, яка возвеличила українське ім'я в світі та стала прикладом творчости українського ума і благодатної трудолюбивости українських рук!

Побачивши вперше денне світло 65 років тому, „Свобода" стала ініціятором і першим та найбільшим організатором Українського Народного Союзу, а з ним і Американської України! Вона, „Свобода", відіграла також свою важливу ролю в поселенні, розвитку і рості Канадійської України. Цим вона більше ніж заслужила собі на те, щоб її відповідно відзначити і вшанувати в її 65-річчя.

Немає кращого способу для відзначення „Свободи", того творця і організатора Українського Народного Союзу і Американської України, як дальше скріплення, ріст і розвиток її найбільшого діла — Українського Народного Союзу. Маючи це на увазі і в такій вірі та в такому переконанні, Головний Уряд Українського Народного Союзу, для гідного відзначення 65-річчя свого творця і організатора, для гідного відзначення своєї Матері — „Свободи", проголошує оцим першу в новій каденції

ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ,

яка триватиме до кінця цього ювілейного для „Свободи" 1958-го року та ціллю якої буде приєднати для Українського Народного Союзу щонайменше ДВІ ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

У цій кампанії, крім звичайних організаційних нагород, призначатиметься також і такі самі надзвичайні грошові нагороди за приєднання нових членів, як їх признавано в минулій передконвенційній кампанії. Крім того, ДЕСЯТЬ найуспішніших організаторів у цій кампанії будуть відзначені спеціяльною ЮВІЛЕЙНОЮ ҐРАМОТОЮ „СВОБОДИ" та нагороджені зв'язаними з такою ґрамотою привілеями і почестями.

Українці З'єдинених Держав і Канади!

Остання 24-та Конвенція УНС, що відбулася з кінцем травня в Клівленді, створила нові найкорисніші умови для всіх членів УНСоюзу, збільшуючи вік забезпечення та можливість суми забезпечення до 50,000 долярів та встановляючи нові, ще корисніші від теперішніх роди забезпечення.

Скористайте з цих нових можливостей і вступайте масово в ряди Українського Народного Союзу, забезпечуючи членством в ньому себе, свою родину і свою спільноту.

„Свобода", у своїм першім заклику до творення УНСоюзу 65 років тому писала: „Як для риби потрібна вода, як для птаха крила, як для спрагненого вода, як голодному хліб, як, вкінці, кожному з нас потрібне повітря, так само для нас, тут розсіяних українців, треба народної організації, потрібно такого всенародного об'єднання, до якого кожний українець, де б він не був, як далеко він не жив би, повинен до того братства, до тієї організації належати..."

Таку організацію ми сьогодні маємо, маємо Український Народний Союз, ініціятиву до якого дала „Свобода" 65 років тому. Вшановуючи цей 65-літній ювілей „Свободи" проголошенням в її честь ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ, кличемо Вас завжди актуальним закликом „Свободи" -перед 65 років: „Гей, Браття і Сестри, вставаймо, уже час нам взятись до роботи, не засипляймо дорогого часу! Віднімьмо вже раз від себе тую дрімоту, те недбальство, тую байдужність, та покажімо, що ще є в нас сила, що ми також потрапимо подбати про своє добро!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ! ПОДБАЙТЕ ПРО СВОЄ ДОБРО ТА ПРО ДОБРО СВОГО НАРОДУ!

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ:

Головний Екзекутивний Комітет: Дмитро Галичин — головний предсідник, Йосип Лисогір — заступник головного предсідника, Анна Герман — заступниця головного предсідника, Ярослав Падох, — головний секретар, Роман Слободян — головний касир;

Головна Контрольна Комісія: Володимир Коссар, Володимир Галан, Степан Куропась, Петро Кучма, Петро Пуцило;

Головна Рада. Богдан Зорич, Дмитро Шмаґала, Іван Кокольський, Тарас Шпікула, Іван Одежинський, Василь Гуссар, Анна Чопик, Андрій Джула, Олена Штогрин, Володимир Дідик, Микола Дависькиба, Ярослав Гук.

Дано в місті Джерзі Ситі, в липні 1958.

Д-Р САС ЯВОРСЬКИЙ БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНИЙ ЗНАВЕЦЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Ню Йорк. — Др Олександер Сас Яворський, український ветеринарний лікар з Луізіяни, переміг минулої неділі, 13-го липня, свого суперника у телевізійних змаганнях із знання американської історії, здобув додаткових 8,000 долярів та задержав звання чемпіона в тій ділянці знання. Д-ра Яворського викликав на це телевізійне змагання інший луізіянець, ядровий фізик д-р Деніл Т. Ван Акер, після того, як д-р Яворський на телевізійній програмі „Запити вартости 64.000 долярів" здобув подвійну суму, себто 128,000 долярів, відповівши на всі ставлені йому скомпліковані і детальні запити з американської історії з початком цього року. Д-р Ван Акер викликав д-ра Яворського на змагання, яке відбувалося на іншій, хоч споріденій телевізійній програмі „Виклику за 64,000 долярів". Попередньої неділі обидва змагуни, д-р Яворський і д-р Ван Акер, правильно відповіли на три перші серії запитів, вартости тисячі, дві тисячі і чотири тисячі долярів. Минулої неділі відповіді на запити вже варта були 8,000 долярів. Першим відповідав д-р Ван Акер і, відповівши неправильно на кілька запитів, на один із запитів взагалі відмовився відповісти, стверджуючи коротко, що не знає. Д-р Яворський поправив всі неправильні відповіді свого суперника та відповів на запив, на який той відмовився відповідати в свідомості, що відповіді не знає. Тим самим, д-р Яворський був проголошений безконкуренційним досі чемпіоном у знанні американської історії, здобувши додатково 8.000 долярів. На початку змагання д-р Яворський напевно був речником десяток тисяч інших своїх земляків, заявивши у відповідь на питання конферансьє, що він, як український скиталець, найбільшим своїм успіхом вважає те, що міг поселитись у цій країні, стати її повноправним громадянином та користати з усіх необмежних можливостей, які вона кожному дає.

Д-р Ол. Сас-Яворський

НА „ШМАТКУ УКРАЇНИ НА ВІЛЬНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ"

Союзівка, Керґонксон. — Коли шість років тому було перше відкриття і благословення новозакупленої тоді Союзівки, оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, головний предсідник УНС Д. Галичин назвав її „шматком України на вільній американській землі". За тих шість років, як ця оселя існує, вона більше ніж виправдала цю свою почесну назву. Там щороку відбуваються українознавчі курси для американсько - української молоді, в цьому році вже започатковано там дитячу оселю, поодинокі віллі на тій оселі мають там назви міст соборної України, при в'їзді на оселю стоїть пам'ятник Тараса Шевченка, там постійно відбуваються українські культурні імпрези і у вакаційному сезоні Союзівка стала — як це сказав у своєму недавньому конвенційному звіті один з головних урядовців УНСоюзу, справжньою „українською Меккою", до якої спішать наші громадяни справді з усіх кінців уже не тільки Америки і Канади, але малощо не світу, щоб поглянути, пізнати побувати на тому „шматку України". Попереднього, зв'язаного з американським Святом Незалежности довгого кінця тижня гостили на Союзівці, як це видно із поміщених фотознимок, між іншими голова Центрального Комітету Антибольшевицького Бльоку Народів п. Ярослав Стецько і голова УКК проф. Лев Добрянський, що разом з ред

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **З нагоди „Дня українських піонерів"** 15 червня заходами УВАН з Вінніпеґу започатковано збірку українських книжок в „Українській хаті" в Елк Айленд Парку коло Едмонтону. Від УВАН передано управі хати перших 10 книжок, між ними: „Кобзаря" Т. Шевченка, „Матеріяли до української фолкльористики й діялектології", „Канадійські місцеві назви українського походження" Яр. Рудницького, вибір з українського фолкльору, „Матеріяли до франкіяни в Канаді" О. Войценко й інші видання про Канаду.

● **Богдан Пласкач** здобув у травні ц. р. ступінь доктора філософії в Слов'янському Відділі Оттавського Університету. Він студіював в університетах в Берліні, Любені й Мадриді, де в 1949 р. зробив маґістерію. Тепер Б. Пласкач дістав номінацію на професора в Департаменті Модерних Мов в Албертійському Університеті в Едмонтоні.

● **Між випускниками Університету в Торонті** був цього року українець Олег Троян із Торонта, який закінчив на інженерно фізикальному відділі цього Університету свої студії в ділянці атомової енергії. Це був перший випуск фахівців із цієї ділянки для якої існують тільки три спеціяльні відділи в Університеті в Торонті і при Массачузетському та Каліфорнійському Інститутах. Олег Троян, нар 1936 р., вчився в Торонті і був активним членом українських молодечих і студентських організацій. Із закінченням студій він одержав звання інженера у спеціяльності атомових реакторів.

● **Вірш „Зоні Юзичинській"**, один із останніх віршів Івана Франка з 1916 року в оригінальному рукописі автора переслано з Европи до Вінніпеґу. Досі цей рукопис зберігався в приватній колекції п. Ломацького в Ґеттінґені в Німеччині, який переслав його в червні ц. р. проф. Яр. Рудницькому до Вінніпеґу і він зберігається в його приватній збірці рукописів визначних українських діячів і письменників.

Стівенсон подорожує по Совєтському Союзі

Ленінград. — Колишній двократний кандидат Демократичної партії на президента ЗДА, Адлей Стівенсон, перебуває тепер у Совєтському Союзі куди він прибув частинно, як приватний турист, частинно для пред'явлення претенсій від американських авторів, що їх у Совєтах передруковують без ніякої заплати авторських гонорарів. Стівенсон подорожує у групі сімох осіб, у тому числі — з двома старшими синами (він має їх трьох). Прибувши з Фінляндії — він докладно оглядав Ленінград. Стівенсон відмовляється від усяких політичних розмов і заввaг.

ПРЕМ'ЄР ІРАКУ ВБИТИЙ В АНТИ-ЗАХІДНІЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Понеділок, 14-го липня. — В останній хвилині наспіли радіоповідомлення, що в Іраку, ще єдиній арабській країні, яка належала до прозахідного Багдадського пакту, вибухла революція, в якій з рук товпи згинув про-західній прем'єр країни, відомий державний муж Нурі ес-Саїд та коронний принц дядько (вуйко) 23-літнього короля Фейсала II. Сам король вийшов із замаху без будьяких пошкоджень, але його доля ще невідома. Революція в Іраку, що об'єднався недавно з Йорданією в Арабську Унію для противаги створеній єгипетським диктатором Об'єднаній Арабській Республіці, має про-насерівський характер, отже є проти Заходу та з виразними симпатіями до Совєтського Союзу. Революція в Іраку, що ліквідує впливи Заходу на Середньому Сході, вибухла напередодні конференції країн Багдадського пакту, що мала початись сьогодні в Істамбулі, в Туреччині. Державний департамент у Вашинґтоні не висловив ще своєї опінії про ці бурхливі події, що створюють нову, до краю загрозливу ситуацію в світі, але заявив, що американська амбасада в Багдаді потвердила вістки про вбивство іракського прем'єра та про революційні зміни в країні. Ірак межує з Сирією на північному заході, з Туреччиною на півночі, Іраном на сході, з Йорданією на заході та Перським заливом і Савді Арабією на півдні. Має кругло 5 мільйонів населення. Столицею є Багдад, де й відбулася відома про-західня Багдадська конференція.

ФРАНЦІЯ НА ШЛЯХУ ДО ФЕДЕРАТИВНОЇ СИСТЕМИ

Париж. — Французький прем'єр генерал Шарль де Ґоль виголосив напередодні французького щорічного національного свята, яким є роковини здобуття Бастилії з дня 14 липня 1789 року, в неділю 13 ц. м., звернення до народу, в якому найясніше з усіх своїх дотеперішних промов на цю тему виявив свої заміри щодо зміни французької конституції. Він вичислив усі заморські посілості Франції та зокрема підкреслив, що з метрополітальною Францією і з усіми ними Альжир займе у новій Франції „вибране місце". Хоча де Ґоль все ще не вжив слова „федерація", проте однаково французькі, як закордонні коментатори вбачають у цій останній заяві де Ґоля очевидний натяк, що реформа конституції, яку приготовляють фахівці де Ґоля та над якою має відбутись осінню цього року всенародний плебісцит у Франції, візьме під увагу не тільки скріплення екзекутивної влади коштом дотеперішньої сваволі політичних партій у французькому парляменті, але й перетворення Франції у федерацію країн. Теперішня конституція, яка визнає Альжир частиною французьких департаментів, є строго централістична. Звертають увагу, що в першій своїй промові до народу 13 червня ц. р. де Ґоль куди загальніше і ще більш незрозуміло натякнув був на федераційний характер майбутнього устрою Франції. У зв'язку з святкуванням 14-го липня у Франції, прибули туди делеґації з усіх заморських колоній і посілостей Франції, для яких відбулося парадне прийняття. У відношенні до Марокко, який був колись „під протекторатом" Франції — фактично її колонією — до березня 1956 року, Франція зробила новий примирливий жест. Французький уряд заявив готовість відкликати всі свої війська з Марокко взаміну за признання Франції на терені Марокко летовищ в Мекнесі й Маракеші та заморських баз у портах Порт Ліотей і в Казабляиці. Франція обіцяла була в половині червня ц. р. евакуювати своїх 11 військових станиць з Марокко до половини липня ц. р., щоб стягнути їх до згаданих пунктів, але ця операція затяглась і ще не закінчена. Мароккaнський уряд розглядає останню пропозицію Франції.

ЗДА вимагають покарання винуватців збиття амер. літака

Москва. — Совєтський уряд дістав від ЗДА гостру ноту протесту у зв'язку з зістреленням 27 червня ц. р. над совєтською територією американського транспортового літака. Американську ноту передав совєтському амбасадорові Меншикову у Вашинґтоні заступник державного секретаря Роберт Морфі під час близько одногодинної розмови з ним в минулу п'ятницю 11 ц. м. по полудні. В американській ноті вказується на факти, що совєтський уряд промовчав у своєму повідомленні ту найістотнішу подробицю події, а саме, що два совєтські турбомоторові літаки зістрелили американський літак і що вже тоді, коли американський літак, горіючи, приземлювався, большевики віддали до нього нову скорострільну сальву. Американська нота звертає увагу, що абсурдом є підозрівати транспотовий літак із неузброєними дев'ятьма летунами, щоб вони свідомо і зумисне порушували територію могутньої чужої держави. Совєтські власті промовчали також факт, що один з американських летунів був важко поранений, а чотирьох з них, які врятувались парашутами, були побиті московськими селянами. Американська нота домагається покарання совєтських летунів, спричинників того нападу, та відшкодування.

У СВІТІ

● **До Японії вернулося 65 японських комуністів,** що під час американської окупації, очолюваної ген. МекАртуром, втекли були до Китаю. В політичних колах вважають, що вони — вишколені в підривній роботі — вернулися з метою зактивізувати комуністичну партію Японії.

● **Мадярський уряд** заперечив подані югославською пресою повідомлення про страту Юлія Райк, вдови по повішеному в 1949 році комуністичним режимом міністрові закордонних справ Лясльові Райкові, що був реабілітований напередодні мадярської революції 1956 року, як теж страту трьох інших мадярських діячів, провідників цієї революції.

● **Індонезійський уряд** вислав з'єднання парашутистів, щоб зліквідувати повстанські бази опору в північному Целебесі.

● **Син генералісимуса Чіянг Кай-шека,** президента Національного Китаю, ген. Чіянг Чінкуо правдоподібно стане членом нового національно - китайського уряду, що його формує новопризначений прем'єр Чен Чен. Син Чіянг Кай-шека стане мабуть міністром без портфеля в цьому уряді.

● **До Швайцарії** прибув на короткі відвідини грецький прем'єр Константін Караманліс. Відвідини його не мають політичного значення, хоч деякі з грецьких часописів повідомили, що Караманліс і спікер грецького парляменту Родопульос конферуватимуть в Женеві з британським прем'єром МекМіланом в справі Кипру.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Джерзі Сіті і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	$14.00	One year	$14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАНЕДБАНА СПРАВА

Протягом трьох місяців перебуває на відвідинах у цій країні і в Канаді п. Іван Попович з Парижу, засновник та довголітній голова Об'єднання Українських Робітників у Франції і засновник та голова Конфедерації Українських Вільних Професійних Організацій на чужині. З самовідданістю, енергією та знанням займаючись вільним українським профспілковим рухом і маючи добрі зв'язки з міжнародним профспілковим рухом, він добачує в зорганізованому робітництві одну з наймогутніших і найефектовніших сил у боротьбі проти комуно-московського імперіялізму, що підступно використовує чи намагається використовувати для осягнення своїх злочинних цілей робітництво і його професійний рух.

Відвідини п. Поповича в ЗДА ще раз пригадують нам про те, що одну з найбільших можливостей у наших змаганнях, себто відповідне наше виявлення серед зорганізованого американського робітничого руху, ми вповні занедбали.

Про важливість зорганізованого робітничого руху та про його величезну ролю в суспільному житті кожної країни, зокрема Америки, зайво було б пригадувати, бо кожний із нас на кожному кроці може в цьому переконатись. Також переважна більшість громадян українського роду, що працюють по різних підприємствах, належить до юнії. Чим же можна пояснити факт, що в нашому суспільно-громадському житті, в наших акціях на користь нашої поневоленої Батьківщини ми цілком ігноруємо цей рух і ті величезні можливості, які він нам дає?

Аналізуючи цю справу, мусимо прийти до переконання, що хоч ми й здаємо собі справу з важливости робітничого руху, проте у нас немає того, що можна назвати робітничою свідомістю чи робітничим сумлінням. По деяких підприємствах українці могли б мати малощо не рішальний голос в юнійних льокалях, але вони його не можуть мати, якщо їх участь у тих льокалях обмежується пасивним вплачуванням вкладок та пожертвами на різні цілі. Правда, в цілому ряді юнійних льокалів є українці, що займають деякі становища, але це не зв'язане з їхньою приналежністю до української громади, отже й не приносить тій громаді жадної користи.

Але це сама по собі ще далеко не найважливіша проблема. З нею тільки зв'язана куди важливіша і цілком не використовувана нами можливість здобути могутній голос в організованому робітничому русі на користь української правди, на користь важливих для Америки і всього вільного світу українських визвольних змагань, української боротьби проти московського імперіялізму й колоніялізму.

Для справедливости треба згадати, що деякі спроби нав'язати відповідний контакт з американським юнійним рухом у нас були, як збоку УККомітету, так і збоку поодиноких осіб. Але це були тільки спроби, радше припадкові, ніж пляновані. Так само треба ствердити, що й робітничий рух виявив у поодиноких випадках деяке зацікавлення українською проблемою, головно в її антикомуністичному аспекті. Відомо, наприклад, що Американська Федерація Праці навіть заангажувала була двох наших свідомих громадян підсовєтського походження, влаштовуючи їм виступи й доповіді серед американського робітництва.

В заключенні можна ствердити, що між американським юнійним рухом і українською визвольною справою існує велика спільність інтересів. Американська Федерація Праці перед своїм об'єднанням з Конгресом Індустріяльних Організацій виявила максимальну свідомість комуністичної загрози, її становище на конференціях в Міжнародній Організації Праці, підготова й поширення мапи совєтських каторжних таборів та виясненнь в тій справі, як також рішучість її в боротьбі з підривними лівими елементами в її нутрі — все це здобуло їй славу антикомуністичного чемпіона на внутрішньому і міжнародному фронті.

Все, згадане вище, з логікою включно, змушує нас звернути окрему увагу на ті можливості, що їх дає для наших цілей юнійний рух. Нам добре поінформований в робітничих справах гість з Парижу, п. Попович, не може вийти з дива, чому у нас досі цей рух і його можливості так мало використовуються, або, кажучи лагідніше, чому було так мало спроб його використати.

Очевидно, що прогаяний в цих справах час уже не повернеться, але краще пізно, ніж ніколи, використати нагоду і можливість для доброї справи.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЗА СОРОК ДЕВ'ЯТУ ЗІРКУ

З'єднені Держави Америки звичайно роблять погані інтереси з москалями. Але дев'ятдесят один рік тому, за президента Джансона і державного секретаря Сіворда, вдався Америці один із досі найкращих її бизнесів, правда, не з Сталіним чи Хрущовим, а ще з батюшкою-царем, коли купила вона від Росії теперішню Аляску за розмірно невеличку суму — сім мільйонів двісті тисяч долярів. Тубільне населення — ескімоси, індіяни, алеути та нечисленні білі мисливці — не були зацікавлені в торзі, якого взагалі знали про нього. Але тоді почався для Аляски шлях, що завершився останнього дня червня 1958 року законадавчим актом про прийняття її в склад Федеральної Унії, актом, який став законом 7-го липня ц. р., коли Президент поставив під ним свій підпис.

Шлях цей був довгий і трудний. Він і досі ще формально не закінчений, але найважливіше і найважче вже перейдено. Ще в 1916-му році, тодішній делегат Аляски, поставив був у Вашингтоні внесення про прийняття Аляски в склад Унії. Але по-всього чотири роки після того, як останні два стейти — Ню Мексіко й Арізона — стали членами федерації. Для Аляски було це ще заскоро, і самі мешканці її не дуже то з тим спішилися, бо територіяльний устрій, з федеральним урядом, який ніс усі — головним чином фінансові — турботи, не перешкоджав їм ловити рибу, ставити сильця на звірину чи навіть шукати золота. Але Аляска росла населенням, багатством, цивілізацією, і роля „території" почала їй не подобатись. У 1946 році населення Аляски перевело референдум, яким висловило бажання стати повноправним стейтом. Тоді делегат Аляски у Вашингтоні, Боб Бартлет (він є ним і досі), поставив новий внесок перед 80-ий Конґрес. Від того часу він не сходив з порядку нарад Конґресу, панове сенатори й репрезентанти їздили „за гроші текспеєра" оглядати Аляску (як і Гаваї) на місці, і все відкладали рішення.

Але Аляска пішла практичним шляхом, таким успішним у столиці: вона створила собі свого року „лаббі", представництво, яке робило роботу в кулюарах Конґресу, на коктейлевих партіях, між членами уряду та в проводах обох панівних партій. Офіційний делегат Боб Бартлет та іменований Президентом губернатор Майк Степович дістали ще трьох неофіційних, але морально сильних представників населення Аляски до помочі. В 1956 році Аляска вибрала двох „сенаторів" та одного „репрезентанта" і вислала їх до столиці. Це була ефектовна демонстрація волі її населення стати стейтом. Очевидно, ці „фантомні конґресмени" не мали своїх місць у Капітолі, не могли промовляти на „флорі" і не могли голосувати. Але „робота", яку вони вели, тепер увінчалась успіхом. Не диво, що, після останнього голосування в Сенаті і прийняття законопроєкту, головне святкування перемоги відбулося на прийнятті в одного із цих „сенаторів", Ернеста Груніґа, і не диво, що велике число ґратуляційних телеграм було спрямоване до нього особисто. Груніґ був губернатором Аляски ще з іменування Рузвелтом, потім, як демократ, мусів уступити республіканцеві Степовичеві, коли прийшла зміна партійної контролі уряду. Але Груніґ мав інше в голові: його головною ціллю було добитися становища стейту для Аляски. Другий „сенатор" Іґен і „репрезентант" Ріверс доповнювали цю п'ятку головних акторів акції за стейтовий устрій Аляски.

Очевидно, формально вся боротьба велася в Конґресі. Законопроєкт ч. ГР 7999, після майже року „обструкції" по комітетах, головно в Комітеті правил у Палаті Репрезентантів, 28-го травня 1958-р. поданий був під голосування і пройшов перемогою 208 голосами проти 166. Тоді його доля перекинулася на Сенат, і боротьба, яка там велась, була не менш завзята. Та вона пішла більше по кулюарах, як на самій залі. Коли вже доходило до остаточного рішення голосуванням, велика заля Сенату була майже порожня. Туристи з галерей розчаровано дивились і слухали, як один чи другий сенатор промовляв, більше так, „для рекорду", маючи тільки голову і ще двох-трьох випадкових колеґ за слухачів. Та цей спокій був злудний. По бічних кімнатах точилася палка дискусія і розважалися тактичні ходи для повалення або рятування справи. А вся ця боротьба йшла на понадпартійній базі, хіба рідко коли. Демократи і республіканці поділились у своїх партіях і не грала — „партійна дисципліна". Бо між арґументами „за" і „проти" були і партійні міркування — ось Аляска досі була традиційно демократичною; але були й такі, що виявляли внутрішньо-партійні розбіжності.

Головна опозиція проти законопроєкту концентрувалася у консервативному бльоку демократичного Півдня, з деякою підтримкою сенаторів Заходу, Середнього Заходу і навіть Нової Англії. Внутрішньопартійний арґумент південно-демократичного бльоку був такий: хоч Аляска, як новий стейт, дасть правдоподібно нових конґресменів-демократів, у справах расової інтеґрації вони голосуватимуть проти Півдня, бож расова різниця між ескімосами, індіянами та білими не порушує їх гармонійного співжиття.

Ще в останні дні перед голосуванням південні демократи, як сенатори Істленд, Стенніс чи Тормонд, намагалися повернути законопроєкт до комітетів або заступити його „територіяльною самоуправою". Але все безуспішно. Розуміється, арґументи проти прийняття Аляски як стейту були передусім загального характеру: вони мали географічні, економічні, світоглядові, політичні й стратегічні аспекти. У своїй промові саме перед голосуванням сенатор

(Продовження на стор. 3-тій)

БОРОТЬБА З „РЕЦИДИВАМИ БУРЖУАЗНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ"

Повних п'ять днів, від 27-го до 31-го травня ц. р., відбувалася в Києві „Наукова сесія в питаннях розвитку гуманітарних наук в Українській ССР". На засіданнях секцій, що проходили 29 — 30 травня, виступило кільканадцять науковців із доповідями на тему сучасного стану гуманітарних наук (історія, економіка, філософія, право, археологія, мовознавство, мистецтвознавство, фольклористика й етнографія) в сучасній Україні. Майже всі доповідачі, як виходить із звідомлення київської „Літературної Газети" (з 3 червня ц. р.) про доповіді академіка О. Білецького, Л. Булаховського, М. Рильського і літературного критика та кандидата філологічних наук Л. Новиченка, стверджуючи, з одного боку, незадовільний стан і недоліки в окремих наукових ділянках, закликали, з другого боку, до найгострішої боротьби з проявами буржуазного націоналізму і ревізіонізму в підсовєтській українській науці і літературі.

Про „рецидиви буржуазного націоналізму та об'єктивізму... вульгарного соціологізму, формалізму та інших проявів антимарксистських поглядів у літературній теорії та практиці" широко говорив академік Олександер Білецький, один із провідних підсовєтських українських літературознавців. Але, говорячи про успіхи в переборюванні тих „рецидивів", Білецький ствердив знову конечність дальшої наполегливої боротьби „проти всяких ревізіоністських, буржуазно-націоналістичних та інших антимарксистських виступів і впливів", що ними, мовляв, „вороги соціялізму прагнуть загальмувати розвиток нашої найпередовішої в світі літератури". Згідно з резюме доповіді акад. Білецького, поданим в „Літературній Газеті", цей розвиток виявляється хіба в тому, що „теорія літератури продовжує залишатися однією з найвідсталіших ділянок українського літературознавства", що „не всі наукові праці пишуться на відповідному науковому рівні", що „історія стародавньої літератури вивчається у нас ще недостатньо", що „кращого примушує бажати і стан вивчення історії української літератури першої половини XIX століття", і що, нарешті, „поряд з безперечними досягненнями, особливо в галузі шевченкознавства, є великі прогалини у вивченні як окремих письменників, так і цілих літературних напрямків".

За подібною схемою була побудована й доповідь академіка в справах українського мовознавства академіка Л. Булаховського. „Впадає в око, — говорив він, — насамперед, дуже скромна увага працівників нашої науки до теоретичних питань. Наш час характеризується гострою боротьбою на ідеологічному фронті. Вороги матеріялістичного світогляду за кордоном роблять підкоп під марксистсько-ленінську основу, зокрема і під „нашої науки". Булаховський закликав „радянських науковців" не залишати поза увагою ці випадки, а давати „їм належну відсіч", мовляв, при опрацюванні всіх проблем з мовознавства обов'язково методологічно настанову мусить бути „глибока критика та протиставлення західним антимарксистським концепціям". Але про великі успіхи в українському мовознавстві, як це зробив акад. Білецький у своїй доповіді на тему „Сучасний стан і завдання радянського українознавства", Булаховський говорити не відважився, обмежившись ствердженням незадовільного стану в таких, наприклад, ділянках, як підготова національних словників, „особливо великого „українсько-російського словника", що дуже повільно підготовляється і не менш повільно друкується" (другий том цього словника готують до друку вже п'ять років — О. Р.), чи в ділянці бібліографії, в якій необхідне „поліпшення справи". Торкнувся Булаховський і „незадовільного стану поліграфії на Україні, який ще часто гальмує розвиток мовознавства", і водночас із цим, нібито забезпечуються проти майбутнього невиконання плянів, сконстатував, що до завдання видати Українську Радянську Енциклопедію, випуск якої в 15-16 томах розреклямовано в підсовєтській пресі, „українське мовознавство ще не готове".

Такими ж мотивами була пронизана й доповідь Максима Рильського, призначеного недавно вже й членом Академії наук СССР. Він, як і його попередники, вдарив також по буржуазному націоналізмові, заявляючи, що „при перегляді минулої історіографії виникає потреба гостро-критичного викриття буржуазно-націоналістичних концепцій в оцінці класичної фольклорної спадщини українського народу". Також і Рильський вимагав поліпшення стану в різних ділянках „радянської фольклористики", стверджуючи конечність координування праці наукових закладів і вчених і критикуючи міністерства освіти, вищої освіти та культури за те, що в підлеглих їм навчальних закладах недостатньо вивчається фольклор".

Найвиразніше і найрішучіше вдарив по „рецидивах буржуазного націоналізму" літературний критик Леонід Новиченко, який у своїй доповіді говорив не тільки про наступ „зарубіжних ревізіоністів", але й про підривну, розкладову роботу самих так званих „домашніх" ревізіоністів, що їх він назвав „нестійкими письменниками". „Недруги соціялізму і прогресу, — гримів Новиченко, — ведуть на нас посилений наступ на ідеологічному фронті. Загострення ідеологічної боротьби — визначальна риса нашого часу. Широко захопила ця боротьба й галузь літератури. Розгорнутим фронтом атакують радянську літературу ревізіоністи різних мастей, ставлячи собі за мету відірвати її від партійного керівництва, позбавити її душі — ленінського принципу партійности. Найбільш серйозні ідеологічні бої довелось витримати радянським письменникам в питаннях методу нашої літератури, методу соціялістичного реалізму... Радянським письменникам довелося дати бій

(Дальше на стор. 3-тій)

Ю. Пундик

ЩЕ РАЗ ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД

Питання Українського Національного Фонду в Америці є справою дуже пекучою і, скажімо щиро, не приносить нам багато чести. З колишніх амбітних плянів пів мільйона долярів, бюджет УНФ, як виходить з останніх повідомлень УКК, скотився до 80 тисяч долярів. Якщо взяти пересічно по 10 долярів на платника і якщо відкинути організації-платників, то виходить, що УКК розраховує приблизно на яких шість-сім тисяч індивідуальних платників у ЗДА. А де ж інші десятки тисяч свідомих українців в Америці? Що станеться з УНФ ще за кілька років?

Сумне явище. Найсумніше ж те, що не видно розв'язки. Дотеперішні заклики до патріотизму і амбіції, як видно, не дають наслідків. Крім закликів, очевидно, потрібна ревізія підходу до збирання УНФ, потрібний новий плян. У пресі було вже декілька проєктів, більшість яких є лише перемелюванням старого, тупцюванням на місці без реалістичного підходу до справи. Бо чи ж є розв'язкою проблеми пропозиція жебрати з пушками під церквами, або нереальна пропозиція оподаткувати окремі одиниці по 100 долярів річно? Новим вартним уваги і дотепер найбільш речевим є проєкт інж. Березюка (див. „Свобода", 10 червня) про централізацію збірок через УНФонд. Проєкт Березюка вдаряє в корінь лиха: хаос у наших збірках на різні потреби, який зневохочує одних і дає нагоду іншим легко ухилятися від обов'язку платження на національні потреби.

Запропонована Березюком централізація не є чимсь нечуваним. Інж. Березюк лише повторив те, що було у первісному пляні УНФонду та висловив прилюдно свідомі і підсвідомі прагнення всього загалу жертводавців і невдоволення безконечною кількістю всяких збіркових акцій. Дуже часто можна почути від людей, що вони погодились би дати навіть більші суми раз або двічі на рік: „Так знав би хоч, скільки маю дати, а то дасш, даєш, і кінця тому не видно, і толку мало".

Наслідок того хаосу такий: одні справді дають, — і ніде того не видно, що вони дали. Інші з пересердя на безконечну кількість збірок взагалі перестають давати. Врешті є третя група, які відмовляються дати на збірку А, бо, мовляв, вони вже дали на збірку Б; а коли через пів години до них підходять з проханням дати щось на збірку Б, вони патріотично обурюються: „Ще одна збірка? Кінця їм нема. Я щойно дав на збірку А, отже, пробачте, на Б вже не маю дати". Хто може перевірити, чи і скільки вони дали, коли навіть хтось і оголошує списки жертводавців, то воно так розкидані, що ніхто неспроможний довідатися точно, скільки хто дав.

Централізація збірок через УНФ, поруч з раз на рік опублікованим окремою брошурою списком жертводавців і сум ними вплачених на загальний фонд, досягла б така:

1. показала б докладно, хто скільки жертвує на всі загально-громадські потреби і унеможливила б тим, які скрізь „платять" і ніде не дають уникнути плачення на національні потреби;

2. створила б свого роду атмосферу конкуренції між платниками: „якщо Іван дав стільки, то мені соромно дати менше";

3. зліквідувала б причину постійного подразнення з приводу великої кількости збірок, яка нераз неґативно відбивається на жертвенності.

У загальній сумі можна сподіватися, що при відповідному поставленні справи така централізована збіркова акція і звітність може збільшити загальну кількість пожертв української суспільности ЗДА на загально-національні потреби.

Питання, яке може непокоїти багатьох є: як далеко мала б піти така централізація? Щорічні пожертви українських громадян тут можна поділити на дві групи: пожертви на вужчі потреби, і пожертви на загально-громадські потреби такі, як УКК, загально-допомогові організації і культурні та загальнополітичні цілі. На нашу думку, УНФ повинен стати центральним фондом, куди сходились би всі збірки саме на ту другу загально-громадську групу пожертв.

Така централізація зовсім не означає, що УКК мав би стати абсолютним арбітром у розподілі фондів і що доля фінансових прибутків організації, включених в таку загальну збіркову акцію через УНФ, мала б залежати від волі директорів УКК. Навпаки, таке поставлення справи було б шкідливе, бо навіть дотеперішня практика розподілу УНФ викликала здебільша неоправдані нарікання платників (і не платників!) УНФ. Тому, наколи б збірки на загально-громадські потреби мали бути централізовані в УНФ, платникам повинна бути дана можливість визначити, між які організації і в якій пропорції має бути розділений його даток, а це не важко зробити за допомогою відповідних бланків.

Важко в короткій статті обговорити всі деталі реалізації такого проєкту. Тут йде тільки про те, щоб вказати на те, що запропонована централізація збіркової акції через УНФ, при відповідній співпраці всіх зацікавлених організацій і місцевих представництв УКК, внесла б ясність, замість дотеперішнього хаосу, значно облегшила б виконання збіркових кампаній і втягнула б більшу кількість громадян в ряди платників національного датку.

СИНОВІ

Зараз знову тривога прийшла —
Ти виходиш у люди, в світ,
І веде тебе віль'я без сил,
В дальній край, на багато літ.

Мабуть часто не зможеш писать,
Дням і тижням згубивши лік —
Я щодня буду лист твій чекать,
А тебе — лише раз на рік.

Може ніч зимову не одну,
Не здолавши тривог глухих,
Буде думка блукати без сну
По слідах синових доріг.

Але знатиму твердо я —
Сам ти вибрав нелегку путь.
В тому виборі — сила твоя,
В ньому — те, що мужністю звуть.

ЛІДІЯ КОЛЕСНИКОВА

Анатоль Франс

ШТУКАР

За часів короля Люї жив собі вбогий штукар на ім'я Варнаба, уродженець Кампіснy, що мандрував з міста до міста, показуючи свої майстерні фокуси.

У погідні дні він розстеляв на публічному майдані зношений та постарілий килим і, примакнувши гурт дітей та нероб кількома дотепами, яких навчився від старого штукаря, прибирав найдивогляднішій пози або носив мідну тарілку на кінці свого носа. Спочатку юрба дивилася на нього байдуже, але коли, ставши на руках і на голові, викидав він ногами в повітря шість мигаючих у сонячному промінні мідних куль, або, вигнувшись назад, потилицею аж до п'ят, прибрав форму підкови і в тій позиції жонглював дванадцятьма ножами, тоді викликав у глядачів шепіт подиву, і мідяки сипалися на його килим.

Барнабі з Кампіснy, як і більшість тих, що живуть з свого сприту, приходилося в житті трудно. Заробляючи на хліб у поті свого чола, він ніс таки трохи більше на собі пайку з тих злиднів, що їх всі ми с спадкосмщями через провину нашого праотця Адама.

Крім того, він не міг працювати стільки, скільки хотів би, бо, щоб показувати свої чудові таланти, йому треба було — як і деревам — тепла сонця і гарячі дня. Зимовою порою ставав він, як та деревина, позбавлена своїх листочків, на ділі, півмертвий. Замерзла земля була для штукаря затвердою. Тож як той приповідковий польовий коник, страждав він у погану пору від холоду й голоду. Але що був простого серця, страждав, не ремствуючи.

Ніколи не роздумував він про походження багатства або про нерівність людських обставин. Він твердо вірив, що коли цей світ злий, то другий не може бути іншим, як тільки добрий, і ця віра тримала його. Не похожий він був на тих шарлатанів, що продають свою душу чортові; він ніколи не взивав ім'я Боже надармо; він вів життя чесної людини і, хоча не мав власної жінки, не пожадав жени ближнього свого, бо жена є ворогом сильних людей, як знаємо з записаної в Біблії історії про Самсона.

Справді, його розум не звертався в сторону тілесних утіх, і далеко важче було йому відмовитися від пиття, як від розваги з жінками. Бо, хоч не був він п'яницею, любив випити при теплій погоді, бо бувши доброю людиною, богобоязною і побожною в почитанні Пречистої Діви. Коли приходив у церкву, він ніколи не забував стати на коліна перед престолом Божої Матері і звернутися до неї з такою молитвою: „Пречиста, бережи моє життя, доки Богові буде угодно мене забрати до себе, а коли помру, дай зазнати мені райських утіх".

Одного вечора, по сльотливій днині, коли він ішов сумній і похилий з своїми жонглерськими кулями під пахвою і ножами, завиненими в старий килим, шукаючи якоїсь стодоли, де б, не вечерявши, заночувати, побачив на дорозі ченця і вклонився йому шанобливо. А що обидва йшли поруч в тому самому напрямі, зав'язалася між ними розмова.

— Приятелю, — промовив чернець, — як це склалося, що ви одягнені зовсім на зелено? Чи не йдете ви часом грати ролю блазня в якій штуці?

— Ні, отче, — відповів Барнаба. — Моє ім'я Барнаба, а моє зайняття — штукар. Це була б найкраща в світі професія, якби тільки я мав що з'їсти раз на день.

— Приятелю Барнаба, — відповів чернець, — будьте уважні, що говорите. Нема кращого покликання, як чернече. Священик віддає хвалу Богові, Пречистій Діві і святим, життя ченця — одна служба Господеві.

А Барнаба відповів:

— Отче, я признаю, що говорив як невіглас. Моєї професії не можна порівняти з вашою. І хоч в танцюванні чи балянсуванні на свому носі палички, з олив'яною тарілкою на її вершку, може бути якась частка заслуги, цього ніяк не можна прирівнювати до вашої заслуги. Отче, я хотів би, як і ви, співати Службу кожної днини, зокрема молебень Пречистої Діви, яку я особливо й побожно почитаю. Я радо зрікся б свого мистецтва, з якого я, знаний у більше, як шести стах містах і селах, щоб вступити в чернечий стан.

Чернець був зворушений простого штукаря, а що не був позбавлений проникливости, пізнав у Барнабі одного з тих доброзичливих, про яких сказав наш Господь: „Нехай мир буде з ними на землі". І він дав на це таку відповідь:

— Приятелю Барнаба, ходи зі мною, і я подбаю, щоб ти вступив у монастир, у якому я ігуменом. Той, що вів Марію через пустелю в Єгипет, поставив і мене перейти тобі дорогу, щоб я міг привести тебе до спасіння.

Отак Барнаба став ченцем.

У монастирі, куди він вступив, ченці особливо ревно почитали Пречисту Діву, і кожний з них приносив їй у дар все своє знання і весь свій хист, дарований йому Богом.

Ігумен писав книжки, викладаючи, згідно з засадами схолястики, про всі чесноти Божої Матері. Брат Маврикій переписував всі ті трактати вправною рукою на пергамені, а братчик Олександер прикрашав їх ніжними мініятюрами, що зображували Царицю Неба, як сидить Вона на троні Соломона, з чотирма левами сторожі у стіп. Довкруги Її голови, опроміненої німбом, літало сім голубів — сім дарів Святого Духа: богобоязнь, побожність, знання, сила, розсудливість, розум і мудрість. З нею разом було шість золотоволосих дівиць: Покора, Розважливість, Скромність, Пошана, Дівицтво і Послух. У Її стіп стояли дві малі фігури, ясно білі й зовсім голі. Це були душі, що благали не надармо Її всемогучого заступництва за їх спасіння.

На іншій сторінці братчик Олександер змалював Єву в присутності Марії, щоб можна було бачити одночасно гріх і його спокутування, принижену жінку і прославлену Діву. Між іншими цінними образами в тій книзі були ще: Криниця Живої Води, Водограй, Лілея, Місяць, Сонце і Небесний Сад, про який багато сказано в Пісні Пісень, та Брама Небес і Місто Бога. Все це були образи Діви.

Братчик Маріян був теж улюбленою дитиною Марії. Він трудився завжди, вирізьблюючи статуї з каменю, аж його борода, брови й волосся на голові побіліли від пилюги, а очі його були постійно набряклі й повні сліз. Але він був трудящою й щасливою людиною в своєму старому віці, і не було сумніву, що Цариця Раю пильнувала останніх днів життя своєї дитини.

Маріян зобразив Її, як сидить Вона на катедрі. Її чоло опромінене німбом, з сферою перел.

Він представив Її як чарівне дитя, Її подоба наче говорила: Господи, Ти є мій Господь!

Були теж у монастирі поети, які складали поеми по латині і гимни на честь Найкращої Діви Марії. А один між ними — Пікард — навіть переклав „Чуда Нашої Матері на римовані вірші мовою простолюддя.

Побачивши таке велике суперництво у похвалі і таке добре живо добрих діл, Барнаба став жалітися на своє незнання й простоту: — Ах! — зідхнув він, коли вийшов одної днини в малий сад, затінений монастирськими мурами. — Я нещасливий, бо не можу, як мої брати, віддати належної похвали Святій Божій Матері, якій посвятив усю свою любов у своєму серці. Ах, дурень я, без мистецтва, і для служіння Тобі, Пані, нема в мене жадних повчальних проповідей, жадних гарних тез, красно виготовлених згідно з правилами, нема в мене гарних картин, ні мистецьки різьблених фігур та віршів, що міряються по стопам і маршують у ритмах. Ах, нема в мене нічого!

Так він жалівся, замикувшись у своєму убозтві.

Одного вечора, розмовляю-

(Закінчення на стор. 4-тій)

ЗА СОРОК ДЕВ'ЯТУ ЗІРКУ

(Закінчення зі стор. 2)

Тормонд ще раз дав перегляд цих арґументів. На його думку, прийняття стейту з таким малим числом населення і такими обмеженими фінансовими засобами, як Аляска, мусітиме знецінити традиційну силу стейту. Аляска вимагатиме — бо матиме на те право, як стейт — великої фінансової допомоги від федерального уряду, а це може довести до „узурпації стейтової влади федеральною", отже послаблення позиції стейтів у Федерації.

Далі, стратегічне положення Аляски і вимоги оборони говорять за те, щоб федеральний уряд мав повну контролю над цією територією, а такої контролі він не матиме, коли Аляска стане стейтом.

А географічна відсепарованість Аляски від материка ламає традицію одноцілости федеральної території і творить небезпечний прецедент, бо тепер не буде арґументу проти прийняття у склад стейтів Гаваїв, де є небезпечні впливи міжнародних, неамериканських сил, як комунізм; крім того, це дало б притоку іншим посесіям ЗДА, як Порто Ріко, Ґуам, Американська Самоа, острови Маршалла чи Скінава, домагатися стейтових прав, хоч там зовсім інше населення, чуже американському духові, світоглядові, культурі й традиції. А що, питався Тормонд, коли після Гаваїв проситимуть про прийняття до ЗДА в характері стейтів інші азійські країни, Камбоджа, Ляос або Південний В'єтнам, під загрозою, що інакше вони можуть попасти під комуністичний вплив! Чи можна не прийняти їх без риску образити? Не мали успіху драматичні арґументи сенатора. Коли 30-го червня прийшло голосування, 64 сенатори, в тому числі 31 демократ і 33 республіканці — голосували за законопроєкт, а 20, в тому числі 13 демократів і 7 республіканців — було проти. Так закінчилась драматична конґресова фаза формування стейту Аляски. Тепер за Аляскою слово й діло, щоб це формування провести в життя.

Закон про допущення Аляски в стейти ЗДА передбачає, що це формально станеться аж тоді, коли губернатор Аляски переведе загальне голосування всього населення, чи воно хоче бути в Унії як стейт, чи приймає визначені границі, чи приймає права, застережені в законі Президентові Держави, виділювати певні частини території на оборонні цілі; далі після того, як відбудуться правибори й вибори членів Конґресу (двох сенаторів і одного репрезентанта), губернатора й інших виборних урядовців. Коли це все станеться, Президент видасть маніфест про формальне включення стейту Аляска в склад ЗДА.

Аляска, яка так довго ждала, напевно не проґавить хвилини. Треба думати, що в січні 1959 року, коли збереться новий Конґрес, в ньому буде вже 98 сенаторів, замість 96, і 436 репрезентантів, замість 435. Треба також думати, що одною з перших справ, яка стане перед новим Конґресом, буде справа прийняття Гаваїв як п'ятдесятого стейту ЗДА.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Український фінансовий осяг.

В 1921 році місцеві українські громадяни не мали ще своїх власних домів і та обставина викликала тоді потребу зорганізувати товариство, яке допомагало б охочим набувати власні доми. Ішли переговори між Братствами і Товариствами та після дворічної підготови наші громадяни рішили заснувати фінансову установу. При кінці 1921 року відбулося в Нюарку заг. українське віче, на якому проводив п. Т. Каськів, вияснюючи учасникам віча ціль фінансової організації і загрівав їх до спільної праці на фінансовому полі. Приявні тоді на вічу це зрозуміли і одноголосно рішили заснувати установу під назвою „Українська Позичкова Спілка". Тому, що згідно з приписами стейтових законів не було тоді ще основного капіталу, то впродовж одного року зібрано вимагану грошову квоту та пороблено заходи зачартерування в стейті.

У 1922 році нова установа одержала чартер під назвою: Американсько-Українська Позичкова Спілка в Нюарку, Н. Дж. Від тої пори наша установа гарно розвивалася і при кінці 1932 р. осягнула вона вже мільйонове майно. В 1933 р. наступила в ЗДА велика депресія. Стейтовий уряд мусів порозв'язувати багато подібних спілок з великою втратою членських спілок. Одинока наша спілка - установа видержала цілу кризу без жодної страти членського майна і досі остоялась на свойому місці. Стейтовий уряд дозволив змінити назву нашій установі на: Американсько-Українська Щаднича і Позичкова Спілка в Нюарку, Н. Дж. Ця зміна дозволила членам вкладати і вибирати свої ощадності кожного дня крім суботи і неділі. В минулому році члени нашої установи домагалися федерального забезпечення для нашої установи. Управа установи на свойому засіданні рішила передати цю справу секретареві установи п. П. Цапові і адвокатові п. М. Гиндї з проханням, щоб вони поробили відповідні заходи в цій справі у американської влади. Обидва панове це рішення скоро зреалізували, ждучи на відповідь. По якомусь часі влада повідомила, що пришле контролю для перевірення фінансового діловодства нашої установи, домагаючися рівночасно зміни назви установи і набуття власного дому, і щойно тоді наша установа одержить федеральне забезпечення. На свойому засіданні управа установи рішила зміну назви нашої установи та подбати про куплення дому, відповідного для нашої установи. Нова назва нашої установи звучить тепер: „Тризуб", Щаднича і Позичкова Спілка в Нюарку, Н. Дж. Новонабутий дім є триповерховий під ч. 760 Клінтон - Евню в Нюарку. В місяці травні почалась перебудова дому на бюра нашої установи. Це є в гарному положенні наріжний дім з великою площею для паркування авт. В днях 20 - 21 липня ц. р. відбудеться відкриття центрального бюра нашої установи у модерному приміщенні, з тепер. бюровими урядниками: секретар п. П. Цап і касієр д-р І. Карапінка. Члени нашої установи, оглядаючи наве приміщення, побачать закуплені нові бухгальтерійні машини. Урядові години в нашій установі в новому приміщенні: кожного дня крім суботи і неділі від год. 9 перед пол. до 4 год. по пол., натомість кожної п'ятниці крім американських свят від год. 9 рано до год. 8 вечер.

Тому звертаємося до Вас, Шановні українські громадяни і громадянки, зі закликом стануть в ряди членів нашої установи, якої майно виносить вже квоту понад два мільйони долярів. Своїми вкладками до нашої установи виявите тим самим потребу піддержувати нашу установу, яка платить 3,25 % від вкладок. Не повинно бути ні одної української родини, яка не знала б про нашу мільонову фінансову установу, щи існує вже 35 років в м. Нюарку Н. Джерзі.

„ТРИЗУБ",
Щадича і Позичкова
Спілка в Нюарку, Н. Дж.
"TRIDENT"
Savings and Loan Association
760 Clinton St., Newark, N. J.
Tel.: ES-1 1120

Українські справи на закордонно-політичній конференції в Колґейтському університеті, тривожні вістки про дальші скорочення радіопересилань українською мовою „Голосом Америки", справи недалекого Конґресу Американських Українців, що має відбутись в День Вашинґтона в наступному році в столиці країни і, зокрема, необхідність збільшення жертвенности нашого громадянства на Народний Фонд УКК та його шляхетні цілі були предметом розмов двох найвищих керівників нашої політичної репрезентації, Українського Конґресового Комітету, його голови проф. Лева Добрянського (зліва) та його президента п. Дмитра Галичина, на союзівському „шматку України" в День Незалежности Америки 4-го липня, як це видно на першій фотознимці зліва. На другій світлині зустріч на Союзівці п. Д. Галичина з п. Ярославом Стецьком, головою Центрального Комітету Антибольшевицького Бльоку Народів. Темою їх розмови були взаємні інформації та обміни думками про найкращі можливості українців у вільному світі допомогти українській визвольній справі, що мало б бути і головною ціллю плянованого тепер очолюваним п. Стецьком АБН-ом Світового Антикомуністичного Конґресу.

НА „ШМАТКУ УКРАЇНИ НА ВІЛЬНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Вол. Душником був у поворотній дорозі з закордонно-політичної конференції в Колгейтському університеті. З кінцем цього тижня на цьому „шматку України" побували голова Об'єднання Українських Робітників у Франції та голова Конференції Українських Вільних Професійних Спілок на чужині п. Іван Попович з Парижу та редактор „Української Думки" п. І. Крушельницький з Лондону, який в п'ятницю 11-го травня відвідував також приміщення Головної Канцелярії УНС і В-ва „Свобода" в Джерзі Сиіті. Характеру „шматка України" надають Союзівці тепер і українські Богослуження, що їх кожної неділі відправляє веч. о. Ярослав Кекіш. За коротких шість років Союзівка, як ніщо інше увійшла в побут і життя Американської України та стала одною з її найкращих характеристик і найбільших необхідностей.

Швайцарія хоче атомового озброєння

Женева. — В офіційному повідомленні швайцарського уряду заявлено, що він доручив своєму департаментові оборони „престудіювати способи" добуття атомової зброї для швайцарської армії. Швайцарія не має власних джерел урану, а умова з ЗДА з 1956 року передбачає тільки поміч ЗДА в осягненні атомової енергії для мирових цілей. В часописних коментарях піддається в сумнів практичну можливість Швайцарії, дістати атомову зброю від ЗДА чи Англії, а тим паче від СССР — єдиних трьох держав, які тепер мають склади різнородної зброї. Франція наближується до винайдення атомової енергії для військових зілей власними зусиллями вже протягом найближчих місяців. Швайцарія мусіла б витратити для цього ще довгі роки. Завдяки загальному військовому вишколові, маленька Швайцарія може протягом 24 годин змобілізувати пів мільйонову армію.

● Уряд Об'єднаної Арабської Республіки виступив з обвинуваченням проти суданського уряду, який буцімто наказав перевести частинне відведення вод ріки Нілу до суданських каналів для заводнення бавовняних піль в Хартумі.

ЗДА ВИПОЗИЧАЮТЬ 43 КОРАБЛІ ЗАПРИЯЗНЕНИМ ДЕРЖАВАМ

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів прийняла законопроєкт про те, що ЗДА можуть випозичити 43 резервові кораблі своїм союзникам. Цей законопроєкт вже ухвалив давніше Сенат, і тепер його вислали до підпису до Білого Дому. Згідно з цим законом продовжується на два роки позичку літаконосця Белльо Вуд Франції; країни НАТО зможуть випозичити собі 19 кораблів, а держави Латинської Америки — 18; 4 кораблі будуть позичені на Далекий Схід, а 4 будуть в резерві на випадок крайньої потреби.

● Кардинал Степінач, що має поновний зціп крови у правій нозі, перебув 10-го липня ц. р. невелику операцію, яка пройшла цілком успішно.

БОРОТЬБА З „РЕЦИДИВАМИ БУРЖУАЗНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ"

(Закінчення зі стор. 2)

не тільки зарубіжним ревізіоністам, а й спробам окремих нестійких письменників у нашому середовищі відвести радянську літературу вбік від головного напрямку розвитку. Ці спроби йшли головним чином по лінії нігілізму, огрусного критиканства, сіяння зневіри, заперечування стверджувального патосу радянської літератури; в своїй ідейній суті вони відбивали настрої заскорузлого міщанина, який не хоче йти з народом (треба читати: партією — О. Р.), не хоче брати участи у великих творчих зусиллях робітників, когоспників, інтелігенції". Після того випаду проти „зарубіжних" і внутрішних ревізіоністів Л. Новиченко висловив кілька нарікань на незадовільний стан в підсовєтській українській літературі, стверджуючи, що „сучасна тема не посіла ще належного місця в нашій літературі", що „з'явилося чимало драматурґічних, а почасти й прозових творів на родинно-побутові теми, які вражають своєю мілкотою і дрібязговістю", і що „не може не турбувати й мілкотемність нашої молодої поезії, те, що ряд молодих поетів зосереджує всю увагу майже виключно на власній особі".

Наприкінці свого виступу Новиченко, йдучи за партійною лінією в припиненні дальшої реабілітації зліквідованих і промовчуваних в СССР діячів української літератури і мистецтва, накинувся на „Вітчизну" за редакційну статтю в справі Курбаса і на редакцію „Радянського Літературознавства" за вміщення (в числі І-му за 1958 рік) статті А. Бабишкіна про О. Олеся, попереджаючи, що „не треба забувати, що в свій час впливи ворожої ідеології звели його (Олеся — О. Р.) на манівці" і що „у визначенні місця О. Олеся потрібна чіткість і ідейна визначеність, а її якраз і немає в статті О. Бабишкіна", написаній „односторонньо, в надмірному захопленому тоні".

Всі ці виступи підсовєтських керівних науковців і їх заклики вести „войовничу, наступальну боротьбу проти будь-яких проявів ревізіонізму" свідчить, з одного боку, про те, що ідеологічна криза в СССР, а, зокрема в УССР поглиблюється і, з другого боку, про дальші намагання комуністичних самодержців припинити її і затушкувати з допомогою дальшого прикручування творчої свободи науковців, письменників і мистців.

О. Р.

ЗДА ПЛЯНУЮТЬ ВІДДАТИ ОДНУ БАЗУ В АНТАРКТИЦІ АРҐЕНТИНІ

Вашинґтон. — Уряд ЗДА плянує віддати одну свою базу в Антарктиці арґентинському урядові. Ця база називається Еллсворт. Передача відбудеться найближчого там літа, ц. зн. 1959 року. Американська залога цієї станції перейде до бази на заході, що називається „Литтл Америка". Антарктику досліджують представники 12-ох держав: ЗДА, СССР, Арґентини, Австралії, Бельгії, Англії, Чіле, Франції, Японії, Нової Зеляндії, Норвегії і Півд. Африки.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ШТУКАР

(Закінчення зі стор. 2)

чи з ченцями, він почув від одного таку потіху, що був колись такий ченчик, який не вмів нічого напам'ять, крім „Богородице Діво". Його висміювали за його невігластво, але, коли він помер, з його уст виросло п'ять рож на честь п'яти літер імени Марія. Таким способом проявилася його святість.

Слухаючи цю історію, Барнара ще раз усвідомив собі доброту Діви, але приклад чуда не дуже його потішив, бо його серце було повне запалу, і він хотів святкувати славу Їх Пані в небі.

Він шукав дороги, як це зробити, і кожна днина приносила йому це більше журби. Аж одного ранку схопився він радісно з своєї лежанки й побіг у каплицю, де перебув насамоті більше, як годину. Він вернувся туди знову по обіді, і з того часу день-у-день став ходити до каплиці, проводячи так більшу частину часу, що його інші ченці присвячували вільному мистецтву й науці. Вже більше не був він сумний і не зідхав.

Але така незвичайна поведінка викликала здивування в інших ченців, і вони запитували один одного, чому братчик Барнаба відбивається від усіх. Ігумен, справою якого було знати все, що його ченчики роблять, постановив підглянути Барнабу.

Отож одного дня, коли Барнаба був насамоті в каплиці, підійшов ігумен з двома старшими братчиками, щоб поглянути крізь залізні штаби брами, що діється всередині.

Вони побачили Барнабу, як стояв він на голові перед образом Пресвятої Діви і жонґлював ногами в повітрі шістьма мідяними кулями й дванадцятьма ножами. На честь Пресв'ятої Діви робив він штуки, які принесли йому в минулі дні найбільшу славу.

Не розуміючи, що це вкладає він так свої найкращі таланти на служіння Пресвятій Діві, братчики скрикнули на вид такого святотатства. Ігумен знав, що Барнаба має просту душу, але повірив тепер, що людині обірвалися клепки. Всі три вже намірилися були ввійти до каплиці, щоб вивести звідти Барнабу, коли нараз побачили Діву: Вона зійшла поволі з вівтаря і полою своїх голубих шат обтерла піт, що скропив чоло штукаря.

Тоді ігумен, схиливши голову аж до мармурової підлоги, повторить слова:

— Блаженні чисті серцем, бо ті Бога узрять!

— Амінь! — прошепотіли відгомоном братчики, припавши чолами до землі.

Переклав І. Смолій

Спорт

ТУРНІР КОПАНОГО М'ЯЧА СУАСТ-ПІВНІЧ В ДІТРОЙТІ

„Крила" — Шикаґо Мистцем Турніру

Дітройт, 7-го липня. — Дня 4-го і 5-го липня в рамцях СУАСТ-Північ відбувся в Дітройті великий турнір копаного м'яча за мистецтво Півночі і рівночасно за чашу Українського Щадничого Банку „Парма Сейвінґс" з Клівленду. Господарем турніру був УСТ „Черник". Понад 80 змагунів брало участь у завзятому турнірі повному емоцій та несподіванок. Це мабуть перший цього роду турнір на терені Америки в історії Українських Спортових Товариств, що стягнув таку велику кількість учасників. П'ять Українських Спортових Товариств було заступлених в турнірі: УСТ „Львів" — Клівленд, „Леви" — Шикаґо „Черник" — Дітройт, „Крила" — Шикаґо і „Тигри" — Міннеаполіс, які не побоялись далекої дороги (160 миль до Дітройту), труду та невигод. Турнір почався в п'ятницю 4-го липня о год. 2-ій по пол. Під звуки українських маршів оркестри СУМА Дітройт - Захід, під др. д-р Б. Кушніра відбулася дефіляда змагунів, після чого слідували амерканський і український гимни. Голова СУАСТ-а Північ п. Р. Припхан привітав учасників турніру. Від господарів привітання зложив голова „Черника" п. А. Томин. Найбільшою атракцією відкриття турніру було таки привітання капітанів дружин королевою турніру симпатичною Іриною Винник, яка з допомогою своїх асистенток Ірини Григорчук і Марусі Підгурської вручила їм гарні китиці квітів. Після цього капітани дружин вимінялись між собою клюбовими прапорцями. Копнення м'яча королевою турніру започаткувало зустріч перших вильосованих дружин „Черник" — „Львів" і тим самим цілий турнір (10 змагань). Турнір відбувся системою кожного з кожним 2 х 30 хв. Самі висліди поодиноких зустрічей говорять, що турнір не був легким для нікого. Ось і висліди:

1) „Львів" — „Черник" 2:0 (0:0) Ворота здобув Купчак і Пришляк (з карного).

2) „Леви" — „Крила" 3-1 (0:1) Ворота для Левів: Караван 2, Стахровський 1, ворот. для Крил: М. Дахнівський.

3) „Львів" — „Крила" 1:3 (1:2) Де Форд, І. Дахнівський і Перон для Крил, Б. Бурин для Львова.

4) „Черник" — „Крила" 2:2 (1:2), Ю. Кучабський, А. Вайндеґард для Черника, М. Дахнівський і Де Форд для Крил.

5) „Львів" — „Тигри" 0:2 (0:2) ворота Чихрай, Миколяк.

6) „Черник" — „Леви" 2:1 (1:1), 2 Вайндеґард для Черника, 1 Стахровський для Левів.

7) „Крила" — „Тигри" 3:0 Де Форд, Василів.

8) „Леви" — „Львів" 0:1 (0:0) ворота: Капустянський.

9) „Черник" — „Тигри" 1:0 (0:0) ворота для Черника І. Чипчар.

10) „Леви" — „Тигри" 0:0 (0:0).

Остаточне зіставлення

	точки:	ворота:
1) Крила	5:3	8:6
2) Черник	5:3	5:5
3) Львів	4:4	4:5
4) Леви	3:5	4:4
5) Тигри	3:5	2:3

Турнір закінчився в суботу спільною вечерою учасників і запрошених гостей, під час якої вручено чашу переможцеві „Крила" — Шикаґо. Після цього відбулася забава з танцями, яку влаштував „Черник" для своїх гостей та місцевих симпатиків.

Володимр Дигдало

Хрущов знову лає Тіта й „американських імперіялістів"

Берлін. — Наприкінці свого перебування у Східньому Берліні на 5-му конґресі німецької комуністичної партії (формально: „Соціялістичної партії єдности"), Нікіта Хрущов виголосив в минулу п'ятницю по полудні перед 2,260 делеґатами з 46 різнонаціональних комуністичних партій двогодинну промову з новою атакою на Тіта, втримавою у ще гострішому тоні, ніж були його попередні атаки. Цим разом Хрущов виразно закинув Тітові, що він своїм спором з Москвою „хоче відбити свою ціну в очах американських імперіялістів". Хрущов признав, що перед совєтсько-юґославським розривом в 1948 році „обидві сторони зробили помилки": совєтською помилкою було, мовляв, домагатися зміни проводу в юґославській комуністичній партії, але не було помилкою критикування її. Хрущов знову таврував Тіта його становище у справі мадярського повстання, як теж лаяв його за „очорнювання" СССР і комуністичного Китаю. Він заперечував, наче б Юґославія була невтральна, бо вона — за словами Хрущова — пов'язана з НАТО своїм союзом із двома членами НАТО, Грецією і Туреччиною. Хрущов взагалі оспорював право й можливість будь-якої комуністичної країни бути невтральною в нинішньому двоподілі світу, бо така невтральність, мовляв, послаблює міжнародний комуністичний табір та скріплює „імперіялістичні держави". Зрештою, Хрущов запевнив, що СССР не буде втручатися у внутрішні юґославські справи. Зараз після тієї своєї промови, Хрущов відлетів назад до Москви. Ґомулки на тому берлінському з'їзді не було.

Зліквідовано остаточно спір за Суез

Женева. — Затяжний спір за Суезький канал, який виник унаслідку знаціоналізовання Суезького каналу Єгиптом 26 липня 1956 р. та який довів був до драматичної англо-французької воєнної виправи проти Єгипту осінню 1956 р., закінчився остаточно в минулу неділю 13 липня ц. р., підписанням у Женеві умови про фінансову рекомпенсацію збоку Єгипту для давнього власника Суезького каналу — Універсальної Компанії Суезького каналу. Єгипет зобов'язався заплатити названій компанії 64,800,000 дол. в п'ятьох сплатах. Крім цього, названа Компанія Суезького каналу збереже за собою понад 15 мільйонів долярів, зібраних безпосередньо від корабельних ліній вже після знаціоналізовання Суезького каналу Єгиптом. Договір підписали президент Компанії Суезького каналу, директор єгипетського державного банку і директор Світового банку, який посередничав у переговорах та зобов'язався допомогти Єгиптові у виконанні цієї умови. Зокрема, ведуться ще між Англією і Францією з одного боку, та Єгиптом з другого, переговори про ліквідацію взаємних претенсій: Єгипту до названих держав за шкоди, заподіяні під час інвазії осінню 1956 р., та Англії і Франції за конфіскації англійських і французьких банків і різних інших маєтків в Єгипті. Коли ті переговори закінчаться корисно, тоді прийшло б відновлення дипломатичних взаємин між Єгиптом та Англією і Францією.

● В Манітобському університеті промувався недавно молодий український адвокат Сергій Радчук на ступінь маґістра права (ЛЛМ). Мґр. С. Радчук приїхав до Канади 10 років тому, закінчив студії права на Манітобському університеті, в 1954 році здобув титул бакалавра правничих наук, а недавно після відбуття практики в адвокатській фірмі склав дальші іспити та дістав вищий титул маґістра права. Працювати- ме як спільник в адвокатській фірмі Карасевич-Радчук у Вінніпеґу.

Ф. Неш проти д-ра Мілтона Айзенгавера

Восо, Висконсін. — Колишній голова стейтового демократичного комітету в Висконсіні Ф. Неш заявив, що він хотів би знати, чому Президентів брат д-р Мілтон Айзенгавер вертався з вакацій аж трьома військовими літаками. Неш заявив, що він сподівається, що вже найближчим разом д-р Мілтон Айзенгавер, відвідуючи Висконсін, вживатиме тих самих засобів комунікації, як тисячі інших туристів. Пресовий офіцер 5-ої армії полковник Т. Дж. Расн заявив, що дійсно вислано два літаки на домагання Президентового помічника після того, як авто Президентового брата зіпсувалося. „Це справа звичайної куртуазії, казав полковник, подбати про засоби транспорту для Президентового помічника, коли він знайдеться в районі якоїнебудь армії". З Вашинґтону з Білого Дому заявили, що д-р Мілтон Айзенгавер мусів користати з військових літаків, щоб на час прибути до столиці на наради в справі його приспішеної поїздки до країн Середущої Америки. Але Неш відповів на це виснення, що воно не є переконливе, бо вже 24-го червня повідомляли, що д-р Мілтон Айзенгавер поїде ко Центральної Америки в суботу 12-го липня, і досі цієї дати не змінено.

Фрондізі проти повороту Перона

Буенос Айрес. — Арґентинський президент Артуро Фрондізі заявив у навечер'я 140-го Дня Незалежности Арґентини, що „арґентинський нарід не хоче ані давнішого ані нового диктатора", і тому „нішо не повториться, що вже раз нарід відкинув". Ця заява Фрондізі через радіові й телевізійні стації — це найгостріша його заява проти повороту Перона при виголошуванні цієї промови були присутні в уніформах представники всіх трьох родів зброї, хоч між ними існує непорозуміння, і тому не відбулося прийняття для відзначення їхньої дружби. 9-го липня в Дні Незалежности відбулася військова парада, в якій брало участь 10,000 вояків, моряків і летунів. Фрондізі хвалив збройні сили країни, які добре зрозуміли волю арґентинського народу і допомогли в 1955 році скинути Перона з його диктатури, а після того допомогли втримати порядок та встановити демократичну форму влади.

ЗДА готові відбудувати господарство Ливану

Бейрут. — Американський уряд повідомив Ливан, що ЗДА готові помогти Ливанові перебороти фінансові й інші господарські трудноші, які настали у зв'язку з громадянською війною, що вибухла в тій країні з початком травня цього року в безпосередньому наслідку підривної роботи та тихої допомоги, що її внутрішньоливанська опозиція дістала від З'єдиненої Арабської Республіки. Шкоди для ливанської економіки внаслідку тієї громадянської війни обраховують на кругло 20 мільйонів долярів. До цього часу ЗДА давали Ливанові кругло 10 мільйонів дол. річної допомоги. Американський амбасадор в Ливані Роберт МекКлінток заявив на пресовій конференції в Бейруті, що американський уряд далі підтримує Ливан, що її леґітимним урядом уважає теперішній уряд президента Каміля Шанума і прем'єра ес-Сольга. Амбасадор ЗДА висловив думку, що през. Шамун повинен урядувати до кінця своєї каденції, яка кінчається 23 вересня ц. р. Лідер опозиції кол. прем'єр Саеб Салям закинув з цього приводу амбасадорові МекКлінтокові „втручання у внутрішні справи" Ливану.

● Кипрські націоналісти вбили у вівторок, 8-го липня ц. р. у Фамаґуста на Кипрі двох британських вояків у відплату за смерть кількох греків, що згинули під час збройної сутички наприкінці минулого тижня.

ТАРЗАН, ч. 4091. Нарешті в безпеці.

AFTER HIS VICTORY, TARZAN RETRIEVED HIS KNIFE, THEN SWIFTLY PICKED UP THE UNCONSCIOUS TOM CASEY--

WHILE JIM AND HIS MEN RAPIDLY FIRED AT AN ELUSIVE, ZIGZAGGING TARGET.

AND LUCKILY, UNTOUCHED BY THE HAIL OF BULLETS, TARZAN BORE HIS WARD SAFELY INTO THE TREES ABOVE!

Після перемоги Тарзан знайшов свій ніж і швидко вхопив на плечі непритомного Тома Кейсі...

А тим часом Джем і його люди зняли стрілянину, стараючись поцілити невловиму мету.

Незаторкненого градом куль, Тарзан заніс підопічну особу на верховіття в безпеку.